

Liite 3. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman palautteiden kooste ja vastineet

Palloneva (pohjoinen) aurinko- ja tuulivoimapuiston osayleiskaava

**Kooste OAS:n nähtävillä olon aikana saadusta palautteesta ja laaditut vastineet
13.1.2025**

1. Lausunnot

Puolustusvoimat, 2. logistiikkarykmentti

Puolustusvoimat toteaa, että tuulivoimaloiden vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan arvioidaan perustuen Pääesikunnan hyväksyttävyytyslauseen.

Puolustusvoimat toteaa, että alueidenkäytön suunnittelussa maanpuolustuksen kehittämistarpeet ja toimintamahdollisuudet tulee huomioida maankäyttö- ja rakennuslain 4a §:n sekä terveellistä ja turvallista elinympäristöä koskevan valtakunnallisen alueidenkäyttötavoitteen perusteella.

Hankkeelle tulee saada ajantasaisiin hanketietoihin (tuulivoimaloiden lukumäärä, maksimikokonaiskorkeus, koordinaatit) perustuva, myönteinen Pääesikunnan hyväksyttävyytyslause ennen rakentamisen mahdollistavan kaavan hyväksymistä.

Puolustusvoimat antaa erilliset lausunnot alueidenkäytön suunnittelusta ja tuulivoimahankkeen lopullisesta hyväksyttävyydestä. Pääesikunnalta tulee saada uusi lausunto hyväksyttävyydestä ja selvitystarpeista, jos toteutettavien tuulivoimaloiden lukumäärä on suurempi, tuulivoimalat ovat yli 10 metriä korkeampia tai sijoittelu poikkeaa yli 100 metriä hyväksyttävyytyslauseen mukaisista tiedoista.

Vastine: Lausunnot pyydetään edellä esitetyllä tavalla. Osayleiskaavassa huomioidaan maanpuolustuksen kehittämistarpeet ja toimintamahdollisuudet maankäyttö- ja rakennuslain 4 a §:n sekä terveellistä ja turvallista elinympäristöä koskevan valtakunnallisen alueidenkäyttötavoitteen perusteella.

Traficom

Kauhajoen Pallonevan aurinko- ja tuulivoimapuiston osayleiskaavatyössä tulee huomioida Kauhajoen lentopaikan lentoesterajoituspinnat sekä toimintaedellytykset tuulivoimaloiden sijoittelussa ja korkeuksissa. Lentoesterajoituspinnat on määritetty ilmailumääräyksen AGA M1-1 säätelemällä tavalla kiitotieluokan 1 mukaisesti.

Aurinkovoimaloiden osalta suunnittelualueen länsiosassa tulee harkittavaksi häikäisyvaikutusten arviointi.

Vastine: Suunnittelussa on huomioitu Kauhajoen lentopaikan lentoesterajoituspinnat sekä toimintaedellytykset. Normaalitoiminnassa tuulivoimalat kuitenkin muodostavat lentoliikenteelle estevaikutuksen ja aiheuttavat virtauksia, vaikka tuulivoimalat eivät sijoitukaan Kauhajoen

lentokentän korkeusrajoitusalueelle (Viittaus: YVA-selostus). Tarvittaessa laaditaan erillinen häikäisyvaikutusten arviointi.

Fintraffic

Ilmailulaki määrää lentoesteistä siten, että rakennelma tai laite ei saa häiritä ilmailua palvelevia laitteita tai lentoliikennettä tai aiheuttaa muutoin vaaraa lentoturvallisuudelle. Ilmailulain 1.10.2023 voimaanastuneen muutoksen mukaisesti Liikenne- ja viestintävirasto selvittää osana lentoestelupaprosessia lentoesteen vaikutukset lentoliikenteen sujuvuudelle ja lentopaikan pitäjälle.

Ilmailulaki on muuttunut 1.10.2023 lentoesteidenosalta. Jatkossa lentoestelupahakemukseen ei tarvitse enää liittää ilmaliikennepalvelujen tarjoajan lausuntoa aiotusta lentoesteestä. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom pyytää lausunnot lupahakemuksen saatuaan.

Jatkossa Traficom pyytää lausunnot aiotusta lentoesteestä, kun on vastaanottanut lentoestelupahakemuksen.

Vastine: Suunnittelussa on huomioitu Kauhajoen lentopaikan lentoesterajoituspinnat sekä toimintaedellytykset. Lausunntomenettelyt hoidetaan edellä esitetyllä tavalla. Normaali-toiminnassa tuulivoimat muodostavat lentoliikenteelle estevaikutuksen ja aiheuttavat virtauksia, vaikka tuulivoimat eivät sijoitukaan Kauhajoen lentokentän korkeusrajoitusalueelle (Viittaus: YVA-selostus).

Suomen Erillisverkot Oy

Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

Telia

Telia Finland Oy:llä (Telia) ei ole hankkeesta huomautettavaa voimaloiden sijoituksista, mutta jatkossa hankkeen vaikutusalueelle ei voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä.

Sähkönsiirto johdoista pitää tehdä tuulivoimahankkeen toimesta erikseen vaarajänniteselvitys lähellä olevien Telian kaapeleiden osalta (risteämät ja rinnakkain kulkevat johdot).

Vastine: Merkitään tiedoksi. Tarkemmassa suunnittelussa laaditaan tarvittaessa vaarajänniteselvitys lähellä olevien Telian kaapeleiden osalta.

Fingrid

Kantaverkkoliityntöjen tulee täyttää tekniset vaatimukset, jotka on esitetty Fingridin yleisissä liittymisehdoissa (YLE). Liittymisehtoja noudattamalla varmistetaan järjestelmientekninen yhteensopivuus. Yleisten liittymisehtojen lisäksi voimalaitosten tulee täyttää Fingridin järjestelmätekniset vaatimukset (VJV). Kustakin liittynnästä sovitaan erillisellä liittymissopimuksella tapauskohtaisesti.

Fingrid selvittää parhaillaan Sahankylän alueelle sijoittuvan sähköaseman sijaintia, ja liityntäpisteenä sähköaseman sijainti voi muuttua.

Osayleiskaavan alueelle sijoittuu Fingridin 400 kV voimajohto Ulvila - Seinäjoki. 400 kV voimajohtoa varten on lunastettu kiinteistön käyttöoikeuden supistus 62 metriä leveälle johtoalueelle. Voimajohtoalueella tai sen läheisyydessä tapahtuva toiminta ei saa olla ristiriidassa ympäristön sähköturvallisuuden kanssa eikä se saa aiheuttaa vaaraa voimajohtojen käytölle ja kunnossa pysymiselle. Rakennusrajoitusalue koskee maanpäällisiä ja maanalaisia rakennuksia.

Aurinkovoima-alueen suunnittelussa pitää turvata mahdollisuudet kantaverkon käyttöön ja kehittämiseen ja voimajohtojen ympäristöä ei ole järkevää suunnitella liian tiiviiksi ympäröimällä niitä uusilla rakenteilla ja rakentamisella. Aurinkovoimalat tulee sijoittaa johtoaukeanulkopuolelle (ks. infolaatikko). Aurinkovoimaloiden suunnittelu lähellä voimajohtoja sekä muu tekninen yhteensovitus tulee tehdä Fingridin kanssa.

Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta (esimerkiksi tie, katu, maan muokkaustoimenpide, rakennelma tai rakennus) tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

Suunnittelussa huomioidaan liittymisehdot (YLE) ja järjestelmätekniset vaatimukset (VJV). Suunnittelussa huomioidaan Fingridin 400 kV voimajohto Ulvila – Seinäjoki, 400 kV ja sen aiheuttamat rakentamisrajoitukset eikä aluetta suunnitella liian tiiviiksi sen ympärillä. Suunnittelu lähellä voimajohtoja sekä muu tekninen yhteensovitus tehdään yhdessä Fingridin kanssa. Johtojen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta pyydetään Fingridistä tai muilta mahdollisilta voimajohtojen omistajilta erillinen risteämälausunto.

Ilmatieteen laitos

Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa ATP Palloneva Oy:n Pallonevan tuulivoimahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta. Ilmatieteen laitos kuitenkin toteaa, että alueen tuulivoimamäärä on lisääntynyt merkittävästi ja puistot ovat toistensa vieressä. Vaikka voimalat ovat yli 100 km etäisyydellä säätutkasta, ne näkyvät tutkimuksissa tietyissä sääolosuhteissa.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

Caruna

Kaava-alueella ei sijaitse Carunan suurjännitteisen jakeluverkon voimajohtoja. Kaava-alueella lähimmät Carunan 110 kV:n voimajohtot ovat Julmala-Väisälänmäki noin 10 km kaava-alueelta itään sekä Teollisuusaro-Kurikka noin 10 km kaava-alueelta länteen.

Tuuli- ja aurinkovoimapuiston sähköverkon liittymispisteeksi on kaavailtu Fingrid Oyj:n 400 kV:n johtoa. Fingrid on hankealuetta lähin suurjännitteisen verkon haltija.

Mikäli tuuli- ja aurinkovoimapuiston rakentamisvaiheessa on tarve tehdä kaivutöitä Carunan maakaapeleiden läheisyydessä, tulee kaapeleiden tarkka sijainti selvittää ennen kaivutöiden aloittamista.

Osayleiskaavalla ei ole osallistumis- ja arviointisuunnitelman perusteella vaikutusta sähköjakeluun. Mikäli Carunan sähköverkkoon kohdistuu siirto- tai muutostarpeita, vastaa muutosta haluava taho aiheuttamisperiaatteen mukaisesti muutuskustannuksista kokonaisuudessaan. Johtojen ja laitteiden siirto edellyttää, että niille järjestyy uusi pysyvä sijainti. Tarvittavat muutokset tai siirrot Carunan sähköverkossa toteuttaa Caruna.

Vastine: Merkitään tiedoksi. Kaapeleiden tarkka sijainti selvitetään ennen kaivutöiden aloittamista. Hanketoimija on tietoinen ja vastaa mahdollisista aiheutuvista muutuskustannuksista.

Digita

Digitan antenni-tv vastaanottoneuvonnassa Digita Infossa on ajantasainen ja kattava tieto antenni-tv:n vastaanotto-olosuhteista. Vaikutusalueella ei ole todettu katvealuetta.

Digita toteaa, että tuulipuistot voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni-tv:n vastaanottoon ennen kaikkea radio- ja tv-lähetysasemaan nähden puiston takana olevissa asuin- ja lomarakennuksissa. Vastaanotto-ongelmat voivat syntyä jo yhdenkin tuulivoimalan tapauksessa. Pahimmillaan tuulivoimala voi estää tv-signaalin etenemisen kokonaan.

Antenni-tv lähetyksiä käytetään myös viranomaisten vaaratiedotteiden välityskanavana ja vaikutukset antenni-tv vastaanottoihin tulisi ottaa huomioon myös turvallisuuteen liittyvien vaikutuksien arvioinnissa. Antennitelevisiion vastaanotto-ongelmien syntymisen estämiseksi onkin erittäin tärkeää tutkia suunnitellun tuulivoimalan vaikutus antenni-tv lähetyksen näkyvyyteen jo hyvissä ajoin ennen rakennuslupien hakemista ja myöntämistä, ja mieluiten jo ennen tuulivoimalan sijaintipäätösten tekemistä.

Esitämme, että kaavoituksen edetessä, viimeistään rakennuslupien myöntämisvaiheessa:

- hankevastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma tuulivoimalan valtakunnallisen radio- ja tv-verkon lähetyksille aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi, tai mikäli suunnitelman laatiminen hakemusvaiheessa ei ole mahdollista, hankevastaavan tulee sitoutua laatimaan ja toimittamaan konkreettinen suunnitelma häiriöiden poistamiseksi viranomaisen asettamaan määräpäivään mennessä; ja
- tarvittaessa täsmennetään, että tuulivoimahankkeen hankevastaava häiriön aiheuttajana on velvollinen huolehtimaan häiriöiden poistamisesta sekä siitä aiheutuvista kustannuksista.

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on mietinnössään (LiVM 10/2014 vp - HE 221/2013 vp) todennut, että tuulivoimahäiriössä häiriönaiheuttaja huolehtii tilanteen korjaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä ja myös vastaa kustannuksista.

Digita toteaa, että antenni-tv:n verkko-operaattori Digitan velvollisuuksiin ei kuulu tuulivoimaloiden tv-lähetyksille aiheuttamien häiriöiden korjaaminen, vaan vastuu kuuluu häiriöiden aiheuttajalle. Näin ollen tuulivoimahankkeesta vastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma häiriöiden estämiseksi ja poistamiseksi sekä otettava vastuu häiriöiden poistamisesta sekä niistä aiheutuvista kustannuksista.

Tuulivoimahanke voi muodostaa häiriöitä yhteisvaikutuksena toisien tuulivoimahankkeiden kanssa. Häiriön poistokeinoja toteutettaessa on otettava huomioon myös alueen muut mahdolliset tuulivoiman rakentamishankkeet.

Tuulivoimaloiden aiheuttamat häiriöt voivat pahimmillaan estää kokonaan antenni-tv signaalin vastaanoton. Häiriöt pyritään välttämään hyvissä ajoin etukäteen jo voimaloiden suunnitteluvaiheessa tuulivoimaloiden ja verkko-operaattoreiden välisellä yhteistyöllä.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

Vaikutukset antenni-tv-vastaanottoihin on huomioitu turvallisuuteen liittyvien vaikutusten arvioinnissa (YVA). Suunnitellun tuulivoimalan vaikutus antenni-tv-lähetyksen näkyvyyteen tutkitaan ja huomioidaan tavoitteellisesti jo ennen tuulivoimalan sijaintipäätösten tekemistä.

Hankevastaava esittää lausunnon mukaisesti suunnitelman mahdollisten tuulivoimalan valtakunnallisen radio- ja tv-verkon lähetyksille aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi. Hanketoimija huolehtii tarvittaessa mahdollisten häiriöiden poistamisesta sekä siitä aiheutuvista kustannuksista.

Yhteisvaikutukset on arvioitu ja niiden lieventämistoimet on esitetty osana YVA-selostusta. Verkko-operaattoreilta pyydetään lausunnot tuulivoimaosayleiskaavan eri valmisteluvaiheissa ja mahdollisia haittoja ennakoitua tuulivoimaloiden ja verkko-operaattoreiden välisellä yhteistyöllä.

ELY-keskus

Palloneva pohjoisen tuulipuiston lisäksi tavoitteena on toteuttaa erillinen aurinkovoimahanke nk. Nummijärven alueella. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa, että em. erillinen aurinkovoimahanke ei kuulu tämän kaavan yhteyteen, mutta suosittelee ratkaisemaan kyseisen alueen maankäytön kaavoittamalla.

Suunnittelualueen länsipuolella sijaitsee Keltämäen pohjavesialue noin 1 kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Kaavoituksessa tulee arvioida huolellisesti hankkeen vaikutuksia läheiseen pohjavesialueeseen ja jättää riittävä suojaetäisyys pohjavesialueeseen niin aurinko- ja tuulivoimaloiden kuin myös siihen liittyvän infrastruktuurin osalta.

Kaava-aineistoa tulee täydentää edeltä aurinkovoimakenttien osalta.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus huomauttaa, että tuulivoimalat rajoittavat kaava-alueen ulkopuolista maankäyttöä melusta ja välkkeestä johtuen. Täten tuulivoimalat tulee sijoittaa riittävän etäälle kaava-alueen rajasta tai vaihtoehtoisesti kaava-aluetta tulee laajentaa.

Pallonevan hankealueen vaikutusalueella on useita jo luvitettuja ja tuotannossa olevia tuulivoima-alueita, joiden tiedot tulee lisätä karttana kaavan lähtötietoihin. Pallonevan kaavassa onkin erityisen tärkeää arvioida yhteisvaikutuksia läheisten hankkeiden kanssa (mm. vaikutukset luonnonympäristöön ja maisemaan).

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa, että Pallonevan aurinko- ja tuulivoimapuiston osayleiskaavan tulee olla joko tulevan maakuntakaavaehdotuksen tai mikäli aluerajauksesta on ehdotusvaiheessa valitettu, lainvoimaisen maakuntakaavan mukainen.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikön näkemyksen mukaan Natura-arviointi tulee toteuttaa Iso Koihnannevan Natura-alueelle. Muutoin luonnonsuojeluyksikkö kehottaa huomioimaan YVA-ohjelmasta annetut kommentit osana kaavatyön valmistelua. Alue sijoittuu Ikkelänjoen erityissuojelua vaativalle vesistöalueelle (kokonaismaakuntakaava 2005), tämä korostaa vesistövaikutusten huomioimista.

Vastine: Hanketoimija selvittää erillisen Nummijärven aurinkovoimahankkeen toteuttamismenettelyjä. Kaavoituksessa on arvioitu hankkeen vaikutuksia lähimpään pohjavesialueeseen, osana hulevesiselvitystä ja YVA-arviointia. Kaava-aineistoa on täydennetty aurinkovoiman toteutuksen ja vaikutusten arvioinnin osalta. Hanketoimija on tehnyt yhteistyötä alueen eteläpuolisen toimijan kanssa melu- ja välkevaikutusten ja kaavarajauksen osalta. Hanketoimija on aloittanut keskustelut Kurikan kunnan kanssa aurinkovoima-alueen toteutuksesta. Viereisten tuulivoimahankkeiden tiedot on lisätty karttana kaavan lähtötietoihin ja arvioitu yhteisvaikutuksia läheisten hankkeiden kanssa. Pallonevan (pohjoisen) kaavahanke on 2024 hyväksytyn maakuntakaavan mukainen. Natura-arviointi on huomioitu valmisteluaineistossa. Hankkeen vesistövaikutukset Ikkeläjokeen on arvioitu kattavasti hulevesiselvityksessä ja YVA-arvioinnissa.

Etelä-Pohjanmaan liitto

(Liitto antaa OAS:ista saman lausunnon kuin YVA:sta)

Voimassa olevat maakuntakaavat on huomioitu YVA:ssa hyvin. Mainittujen maakuntakaavamerkintöjen lisäksi alueen länsipuolelle on maakuntakaavassa osoitettu Kauhajoen lentopaikan merkintä. Tarkasteltaessa hankkeen vaikutuksia pintavesiin tulee huomioida voimassa olevan maakuntakaavan merkintä ”erityissuojelua vaativa vesistö” (Ikkelänjoki).

Hankkeen YVA-ohjelmassa esitetyt vaihtoehdot ovat voimassa olevan maakuntakaavan mukaisesti ei-seudullisia hankkeita, eli alle 10 tuulivoimalan kokonaisuuksia. Huomioiden kuitenkin Pallonevan hankkeen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat jo rakentuneet tuulivoima-alueet, muodostuu Pallonevan ja muiden tuulivoima-alueiden kokonaisuudesta seudullinen tuulivoima-alue. Päivitettävänä olevassa maakuntakaavassa seudullisuuden

rajaksi on kaavaluonnoksessa ja siihen annetussa, Etelä-Pohjanmaan maakuntahallituksen 23.5.2023 hyväksymässä yleisvastineessa esitetty seitsemää voimalaa. Aurinkovoiman toteuttamista ohjataan jatkossa maakuntakaavassa koko maakuntaa koskevalla suunnittelumääräyksellä. Maakuntakaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella Pallonevan tuulivoimaloiden alueen suunnittelumääräykseen tai rajaukseen ei olla tämänhetkisen tiedon mukaan tekemässä muutoksia kaavaehdotukseen.

Natura-arviointi on maakuntakaavan yhteydessä tehty. Arvioinnin mukaan tuulivoimaluueesta ei aiheudu Natura-alueille merkittäviä vaikutuksia eikä arvioinnissa esitetty alueelle erityisiä lievennystoimenpiteitä huomioitavaksi maakuntakaavassa.

Etelä-Pohjanmaan liitto pitää hankkeessa laadittavaa maisema- ja kulttuuriympäristöselvitystä kattavana. Kuten lausunnossa on edellä tuotu esiin, Pallonevan alueeseen liittyy aluekohtainen suunnittelumääräys maisemavaikutustenerityisestä huomioimisesta yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, jossa mm. tuulivoimaloiden koko, määrä ja sijoittuminen tuulivoimaloiden alueella ratkaistaan. Liiton mukaan hankkeessa laadittavan selvityksen perusteella voidaan toteuttaa maakuntakaavan suunnittelumääräystä. Erityistä huomiota liitto pyytää kiinnittämään yhteisvaikutuksiin läheisten tuulivoima-alueiden ja -hankkeiden kanssa.

Maisemat ja kulttuuriympäristöt -kappaleeseen tulee täydentää tieto maakunnallisesti merkittävistä rakennetuista kulttuuriympäristöistä hankkeen vaikutusalueella. Lisäksi maakunnallisesti merkittävistä rakennetun kulttuuriympäristön kohteista ja maakunnallisesti arvokkaista maisema-alueista tulee esittää kartta. Hankkeen vaikutusten arvioinnin tulee painottua uusimpien (v. 2013-2014) inventointien mukaisiin maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin kohdistuvien vaikutusten arviointiin. Vaikutusten arvioinnissa tulee tämän lisäksi huomioida voimassa olevan maakuntakaavan mukaiset kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta arvokkaat alueet.

Etelä-Pohjanmaan liitto pitää erittäin hyvänä, että hankkeessa suunnitellaan liittymistä sähköverkkoon maakaapeliratkaisuin. Hankkeen kokonaisvaikutusten arvioinnin kannalta olisi hyvä, että YVA:n kartoilla esitettäisiin aina suunniteltujen aurinkovoima-alueiden, tuulivoimaloiden ja sähkönsiirron sijainti.

Hankkeen vaikutusten arvioinnissa tulee kaikkien arvioitavien teemakokonaisuuksien osalta kiinnittää erityistä huomiota yhteisvaikutuksiin lähialueen maankäyttöhankkeiden kanssa. Yhteisvaikutusten arviointiin liittyvillä kartoilla tulee esittää jo rakennetut tuulivoimalat yhdessä hankkeessa suunniteltujen voimala- ja aurinkovoimalasijaintien kanssa.

Vastine: Suunnittelussa on huomioitu Kauhajoen lentopaikan lentoesterajoituspinnat sekä toimintaedellytykset. Ikkeläjoen vesistövaikutukset on arvioitu kattavasti hulevesiselvityksessä ja YVA-arvioinnissa.

YVA-selostuksessa on esitetty ja arvioitu myös vaikutuksiltaan pienempi tuulivoimalavaihtoehto, VE 2, 6 voimalaa. Natura-arviointi on tehty sekä esitetty valmisteluaineistossa (YVA).

Maisemat ja kulttuuriympäristöt -kappaleeseen on täydennetty tieto maakunnallisesti merkittävistä rakennetuista kulttuuriympäristöistä hankkeen vaikutusalueella ja esitetty voimassa olevan maakuntakaavan mukaiset kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta arvokkaat alueet sekä arvioitu vaikutukset näihin.

YVA-selostuksen kartoilla on esitetty suunniteltujen aurinkovoima-alueiden, tuulivoimaloiden ja sähkönsiirron sijainti. Yhteisvaikutusten arviointiin liittyvillä kartoilla on esitetty jo rakennetut tuulivoimalat sekä toteutettavat tiedossa olevat voimalat yhdessä hankkeen suunniteltujen voimala- ja aurinkovoimalasijaintien kanssa.

Seinäjoen museot

Osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on laadittu asianmukaisesti. Museo katsoo, että tehdyt/tehtävät selvitykset ja analyysit ovat tärkeässä osassa kulttuuriympäristölle ja maisemalle aiheutuvien vaikutusten arvioinnissa. Alueella on useita muita eri suunnitteluvaiheessa olevia tuulivoimahankkeita. Mikäli kaikki suunnitellut hankkeet toteutuvat tulevaisuudessa, tällä tulee olemaan vaikutuksia alueen maisemaan ja sen muuttumiseen.

Vastine: Suunnittelussa ja vaikutusten arvioinneissa (YVA) on huomioitu yhteisvaikutukset alueen muiden tuulivoimahankkeiden kanssa.

LUKE, Luonnonvarakeskus

Luke ei anna lausuntoa tuulivoimapuistohankkeiden osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS).

Vastine: Merkitään tiedoksi. Kaavan valmistelussa huomioidaan myös LUKE:n lausunnot YVA-ohjelmasta ja -selostuksesta.

2. Mielipiteet

Osallinen 1

Esitutkimuksia on hyvin tehty. Hyvä, että vastausaikaa on jatkettu, joskin ilmeisesti ei riittävästi. Yhteyshenkilöille lähetettyihin kyselyihin on saatu huonosti vastauksia ja lisätieto / selvityspyyntöihin ei juurikaan vastattu. Osallisten yhteyshenkilöille lähetettyihin lisätietokyselyihin ei ole projektin / kaavoituksen puolelta vastailtu tai lisäselvityksiä annettu. Vastausaikaa pitäisi jälle jatkaa, jotta kysyjät ehtivät saada projektin yhteyshenkilöiltä haluamansa lisätiedot.

Vastine: Kaavoitusviranomaisen Kauhajoen kaupunki on järjestänyt osallisten kuulemisen MRL:n ja MRA:n säädösten mukaisesti. Kuuleminen järjestetään

kolme kertaa, aloitus- (OAS-), luonnos- ja ehdotusvaiheessa, kestäen aina noin 30 päivää kerrallaan. Lisäksi alueella on järjestetty hanketoimijan toimesta asukaskysely. Osallisilla on lisäksi mahdollisuus keskustella kaavoitusviranomaisen, kaavan laatijan (ja YVA-konsultin) sekä hanketoimijan kanssa yleisötilaisuuksissa, jota järjestetään valmisteluvaiheittain, kuulemisten yhteydessä.

Osallinen 2

Meillä on vuokrasopimus sekä sora- että kalliomurskeen ottolupa Kiinteistölle 301-404-4-145 oheisen karttaliitteen mukaisesti. Paikalla on nyt avohiekkamonttu sekä avolouhos.

Pyydämme suunnittelussa huomioimaan sen, että ko. alueella tullaan suorittamaan räjäytystöitä kallion louhimiseksi jatkossa. Räjäytystöille on tarkat ehdot ja varoalueet ja suojaohjeet. Pyydämme teitä ottamaan selvää näistä, ettei toiminnallemme toimestanne tule rasitteita taikka haittaa.

Vastine: Merkitään tiedoksi ja huomioidaan kalliomurskeen ottolupa ja sen vaikutukset hankkeen edetessä.

Osallinen 3

Alueen kehittäminen energiantuotantoa silmällä pitäen hyödyttää osaltaan myös olemassa olevan tieinfran kunnossapitoa, yhtenä yksittäisenä tärkeänä asiana. Voimalayhtiö luonnollisesti tulee ottamaan osaa tienkustannuksiin merkittävimpänä tulevana tienkäyttäjänä. Myös Sahankyläntien puoleinen osa Sikasalontiestä on otettava kunnostettavan tieverkoston piiriin, koska kulkua tuotantoalueelle on jatkossa varmasti myös tuoltakin puolen. Nykyisen tieverkoston hyödyntäminen on tärkeää, en niinkään uuden rakentaminen.

Hankealue on tosin mielestäni hieman erikoisesti rajattu alueen eteläpuolelta (ja pohjoispuolelta), koska hankealue rajautuu suoraan aurinkovoima-alueeseen. Hanke/vaikutusalue tulisi ulottua nykyistä pidemmälle.

Muutamien tuulivoimaloiden sijoittelu herättää huolta. Liitteen mukaisesti tuulivoimaloiden nro 12 ja 13 (2km) etäisyysvyöhykkeet ulottuvat jokaiseen vapaa-ajan asuntoon Ikkelänjoen varrelta. Tämä oleellisesti heikentää alueen virkistyskäyttöä, koska tuulivoimaloista kantautuu joka tapauksessa meteliä ja niistä aiheutuu maisema- ja liikennehaittaa.

Ikkelänjoen varsi on selvityksessäkin todettu monin tavoin arvokkaaksi Kyrönjoen latvajoeksi. Ehdotetaan kyseisten tuulivoimaloiden siirtämistä joko pohjoisemmaksi tai idemmäksi vähäisemmän asutuksen ja pienempien haittavaikutusten vuoksi. Vastustetaan siis nykyistä sijoittelua ko. tuulivoimaloiden suhteen.

Hankealue vaikutusalueineen, joko osin tai kokonaan, on tärkeää riista-, kalastus- ja metsästysaluetta. Hankkeen kokonaisvaikutukset metsästykseseen ja virkistyskalastukseen on selvitettävä tarkasti. Projektin on varauduttava rahallisesti myös voimaloiden

mahdolliseen ennenaikaiseen purkamiseen ja alueen entisöimiseen. Ennallistamista ei missään tapauksessa saa jättää maanomistajien kontolle.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

Suunnittelualueen tiestöä laajennetaan ja parannetaan hankkeen myötä. Merkittävimmät vaikutukset maaliikenteeseen syntyvät hankkeen rakentamisvaiheessa. 1-vaihtoehdossa tuuli- ja aurinkovoimaloiden vaikutus liikenteeseen arvioidaan rakentamisen aikana kohtalaiseksi kielteiseksi ja 2-vaihtoehdossa vähäiseksi kielteiseksi.

Hankkeessa on esitetty toteutettavaksi, vaihtoehdosta riippuen, enintään 9 voimalaa, mutta se muodostaa toki laajemman kokonaisuuden muiden hankkeiden voimaloiden kanssa.

Ikkeläjoen arvot sekä vesiensuojelu ja vaikutukset näihin on huomioitu laajasti YVA-selostuksessa ja hulevesiselvityksessä. Vaikutukset vesistöön on arvioitu yhdeksi hankkeen merkittävimmiksi ympäristövaikutuksiksi ja mahdolliset lievennyskeinot (haittojen ehkäisy tai minimointi) on esitetty hulevesiselvityksessä ja YVA-selostuksessa.

Kokonaisvaikutukset metsästyksen ja virkistykseen on arvioitu kattavasti YVA-selostuksessa. Arviointi on referoitu myös kaavaselostukseen. Normaali toiminnan aikana hankevaihtoehtojen VE1 ja VE2 vaikutukset virkistykseen arvioitiin vähäisen kielteisiksi ja vaikutukset metsästyksen kohtalaisen kielteisiksi. Alueella voi kuitenkin edelleen kulkea vapaasti energiatuotannon estämättä, lukuun ottamatta yleisen turvallisuuden vuoksi aidattuja sähköasemia.

Osallinen 4

Hanketta ei pidä missään nimessä toteuttaa miltään osin.

Alueella on rauhoitettua linnustoa aivan kuten viereisen Säkijärven tapauksessa. Ovathan hankkeet samalla alueella. Hankkeen takia puustoa kaadetaan tai estetään kasvamasta ja sillä tuhotaan ja haitataan alueen luonnon monimuotoisuutta. Kaikkien tuulivoimala-alueiden asuntojen hinnat romahtavat eikä kukaan korvaa omaisuuden arvonalenemaa. Molemmat kaavaillut energiamuodot heikentävät sähköverkon stabiiliteettia ja inertiaa. Korvaava säätövoima on käytännössä lopussa suomesta. Tätä kautta hanke heikentää kuluttajien ja teollisuuden taloutta.

Miksi Kauhajoen alueella on jo valmiiksi olevia tuulivoima-alueita ei laajenneta, kun tiet ja johtokadut alueelle on jo rakennettu?

Vastine: Merkitään tiedoksi.

Luonnon monimuotoisuus ja linnusto on huomioitu laadituissa kattavissa luontoselvityksissä ja YVA-selostuksessa esitettyssä vaikutusten arvioinnissa. Puustoa ei kaadeta alueelta merkittäviä määriä, verrattuna esim. hakkuisiin,

sillä voimaloita on määrällisesti melko vähän. Aurinkovoima-alueet sijoittuvat pääsoin entisille turvesoille. Puustoa ja kasvillisuutta raivataan lähinnä voimaloiden, kaapeleiden ja uusien teiden ympäristöstä.

Pirstoutumisen vaikutus on koko hankealueella pieni eikä hankkeella arvioida olevan merkittävää vaikutusta alueen monimuotoisuuteen. Hankevaihtoehdon 1 (VE1) vaikutukset EU:n lintudirektiivin lajistoon on arvioitu YVA-selostuksessa kohtalaisen kielteiseksi hankkeen toimintavaiheessa.

Useissa selvityksissä on osoitettu, että maatuulivoima on erittäin kustannustehokas tapa tuottaa sähköenergiaa ja tuulivoiman vaikutus Suomen sähköomavaraisuuteen ja huoltovarmuuteen on verrattain merkittävä.

Tuuli- ja aurinkovoimahanke voi vaikuttaa kiinteistöjen arvoon. Mielipiteessä esitetty mahdollinen asuntojen hintojen romahtaminen riippuu monesta tekijästä, kuten mm. asenteista tuulivoimaan, ko. kohteen alttiudesta muutoksen vaikutuksille, etäisyydestä ja sijainnista suhteessa hankealueeseen sekä alueen yleisestä työllisyys- ja varallisuuskehityksestä, joka puolestaan vaikuttaa oleellisesti asuntojen kysyntään alueella. Ne tutkimukset, joita aiheesta on tehty, viittaavat siihen, että kiinteistöjen arvo ei pelkästään heikkene tuulivoimaloiden seurauksena (YVA-selostus). Alueen kiinteistöjen vähäinen määrä ja nykyinen arvo huomioiden vaikutukset jäävät kuitenkin vähäisiksi.